

## Unie pro sport a zdraví

organizace Horní Počaply

PSČ: 277 03 Telefon: 777 024 153, e-mail: [upsz@seznam.cz](mailto:upsz@seznam.cz)

**Ministerstvo životního prostředí ČR**  
**odbor posuzování vlivů na životní prostředí**  
**a integrované prevence**  
**Vršovická 65**  
**100 10 Praha 10**

V Horních Počaplech dne 6.2.2018

**Věc: Stanovisko Unie pro sport a zdraví, organizace Horní Počaply k předložené dokumentaci vlivů záměru „Zařízení pro energetické využití odpadu v lokalitě Mělník – ZEVO Mělník“ na životní prostředí**

Předmětem záměru je stavba zařízení pro energetické využití odpadu – ZEVO Mělník (dále jen „ZEVO Mělník“). Stavba je situována do areálu ČEZ, a.s. v k.ú. obce Horní Počaply. Stavba ZEVO Mělník je umístěna na pozemku Elektrárny Mělník. Dle předložené dokumentace „Zařízení pro energetické využití odpadu v lokalitě Mělník – ZEVO Mělník“ (dále jen „Dokumentace“) je navrhované zařízení primárně určeno k energetickému využití směsného komunálního odpadu a jemu podobných odpadů živnostenských, průmyslových, odpadů z úřadů a dále spalitelných složek nevyužitelných výmětů z třídíren komunálních odpadů vyprodukovaných prioritně ve Středočeském kraji, případně dalších oblastí Ústeckého a Libereckého kraje.

Unie pro sport a zdraví, organizace Horní Počaply **n e s o u h l a s í** se záměrem a následnou realizací stavby ZEVO Mělník v katastrálním území Horních Počapel dle předložené dokumentace.

**Odůvodnění** (číslované námitky, u zásadních to je uvedeno):

Pokud je námitka reakcí na text v Dokumentaci EIA a v jejích přílohách, jsou citace z těchto zdrojů ohraničeny uvozovkami.

1. Dle tvrzení starosty nikdy nedošlo k jednání představitelů krajů, z jejichž území se má odpad svážet, s představiteli obce o tom, že nás (občany dotčených obcí) hodlají obětovat ve prospěch občanů žijících v obrovské svozové oblasti produkující minimálně 320 000 tun odpadu určeného ke spalování ročně. Proč nás představitelé Středočeského kraje na přání koncernu ČEZ odsoudili k trestu znovu snášet nadprůměrně znečištěné ovzduší, které v naší lokalitě produkuje už desítky let řada průmyslových podniků (například Elektrárna Mělník (ta s odstupem nejvíc), papírna ve Štětí, Rigips, Dýhárna u Dolních Beřkovic ale i Neratovice formou znečišťování Labe)?
2. **Zásadní námitka.** EMĚ má negativní vliv na životní prostředí od počátku šedesátých let. Konečně mohlo dojít díky omezení výroby po téměř šedesáti letech k podstatnému zlepšení. A najednou, aniž by to s námi probrali, rozhodli lidé, kteří sami žijí v podstatně lepším životním prostředí, že my si to nezasloužíme. Nechtě je spalovna blíže středu Středočeského kraje. Proč řeší (naším obětováním) problém Ústeckého a Libereckého kraje? Proč zadavatel nevybuduje více menších spaloven vždy pro příslušnou svozovou oblast pro spalování např. 40 000 tun. Znamenalo by to sice o něco větší investice, ale zase rychlejší návratnost při provozu díky nižším nákladům na dopravu a větší možnosti bezproblémově manévrovat při reálně očekávatelném poklesu množství produkovaného spalovatelného odpadu (v důsledku nárůstu jeho recyklace).
3. **Zásadní námitka.** V bodu B.1.4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry se píše: „Navrhované zařízení je primárně určeno k energetickému využití směsného komunálního odpadu a jemu podobných odpadů živnostenských, průmyslových, odpadů z úřadů a dále spalitelných složek nevyužitelných výmětů z třídíren komunálních odpadů...“

A dále v bodu „B.1.5. Zdůvodnění umístění záměru...“ je uvedeno:

„Záměr ZEVO Mělník ve své podstatě ve významné míře nahrazuje primární fosilní paliva směsným komunálním odpadem o obdobné výhřevnosti při výrobě tepla a zároveň řeší problematiku nakládání se směsným komunálním odpadem po roce 2024 včetně v nadregionálním měřítku. Předpokladem je využití materiálů po vytrídění využitelných a nebezpečných složek v rámci obecních systémů třídění odpadů a materiálově nevyužitelných spalitelných výmětů z třídíren komunálních odpadů.“

Proč v nadregionálním měřítku? Nechceme svými plícemi a žaludkem dělat spasitele tří krajů.

Proč se domníváte, že obce budou provozovat obecní systémy třídění odpadů? Kde je záruka vytrídění nebezpečných (a nespalitelných, například popele) složek odpadů v rámci obecních systémů? V obcích původu odpadu je to nereálné z technického hlediska. A bez přenesení finanční zátěže na původce odpadu (tedy občany formou drastického navýšení poplatků za likvidaci odpadů) ani z ekonomického hlediska. A očekávat od obcí kvalitní vytrídění nebezpečných složek odpadu v rámci

obecních systémů? Proč by se tyto obce snažily, vždyť spalování jedů bude v Horních Počaplech, daleko od nich...

V Dokumentaci není uveden spolehlivý postup a způsob, jakým bude zabráněno spalování nebezpečných látek, které jsou součástí směsného komunálního odpadu (dále jen „SKO“). Bude tento nedostatek odstraněn?

4. V Dokumentaci v bodu „B.I.5. Zdůvodnění umístění záměru...“ doslova píše:

„Kromě uvedených skupin odpadů je potřeba počítat také s tím, že ZEVO energeticky využívá také další druhy odpadů z průmyslových výroby apod. Podíl takových odpadů činí u dnešních provozovaných ZEVO cca 11-15 % z celkového ročního množství energeticky využitých odpadů. Pokud bychom tuto skutečnost zohlednili ve výše uvedených odhadech, pak by se potenciál odpadů vhodných pro spalování rozšířil o více než 110 tis. tun.“

Dokumentace pracuje někdy s roční hodnou spalovaného množství 320 tisíc tun, jindy 355 tisíc tun. I když vezmeme pro výpočet vyšší hodnotu, tak  $110 : 355 = 31\%$ , tedy dvojnásobná hodnota.

Pokud to správně chápeme, už dopředu se nevyklučuje, rozšíření kapacity o 110 tisíc tun průmyslového jinak nevyužitelného odpadu. Nicméně i přívětivý propočtení dává hodnotu 31% a ne uváděných 11-15%.

Jak je to správně?

5. V bodu „B.I.6. Popis technického a technologického řešení záměru...“ se uvádí:

„Veškerý dovážený odpad bude kontrolován detekčním zařízením na případné zdroje ionizujícího záření. Na předávací koleji bude doplněn rám se senzory indukujícími zdroj ionizujícího záření. V případě zjištění takového zdroje bude souprava rozpojena, příslušný vagon bude ze soupravy vyjmut, odstaven na vedlejší kolej a následně odvezen mimo areál EMĚ (dodavateli, nebo na určené místo).“

Není uveden postup pro kontrolu aut. Budou rovněž projíždět kontrolními rámy? Co se bude dít při pozitivní reakci na ionizující záření?

Přijímán a spalován bude jen odpad, který bude v souladu s povinným budoucím integrovaným povolením dle zákona 76/2001 Sb. v platném znění, resp. s provozním řádem pro nakládání s odpady zařízení. Každý odpad (mimo SKO) bude doložen údaji o vlastnostech, o jeho složení a původu a v případě zjištění jiného odpadu (namátková kontrola) bude příslušný kontejner odstaven a vrácen dodavateli.

Proč mimo smíšeného komunálního odpadu (zcela jistě bude obsahovat například vybité tužkové baterie)?

Proč jen namátková kontrola a ne důsledná, třeba na dotřídovací lince jako má SAKO Brno?

Proč se budou kontrolovat pouze kontejnery a ne kukavozy?

6. V bodu „B.II.3. Ostatní přírodní zdroje...“ se píše:

„Údaje v tabulce jsou převzaty z Referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technologiích spalování odpadů, červenec 2005 - složení komunálního odpadu v Německu. Údaje o složení odpadů v ČR - jsou k dispozici pro Ostravsko a Brněnsko (2009) a pohybují se v rozmezí uvedeném v tabulce (s výjimkou uhlíku - mírně nad).“

Údaje (podklady) jsou zastaralé (z července 2005 a z roku 2009) a neodpovídající uvažované svozové lokalitě spalovny!

7. Zásadní námitka. Na konci bodu B.II.6. se píše:

„Realizace nového dopravního silničního řešení v okolí EMĚ je základní podmínkou realizovatelnosti záměru ZEVO.“

Tedy bez nového dopravního silničního řešení spalovna podle Dokumentace nebude. Je tedy na zadavateli Dokumentace, aby jednal se Středočeským krajem o urychlené vyřešení tohoto problému.

Pokud bude spalovna dokončena před vyřešením dopravy, bude ZEVO Mělník zakonzervováno?

8. Zásadní námitka. Z přílohy č. 10 Dopravní studie:

Předpoklad svozových oblastí dle „Studie dopravy projektu ZEVO Mělník“, WASTEENERGY FUTURE s.r.o., 2015 (doplněno podle novějších údajů o překládací stanici Příbram):

Označení oblasti	Vymezení oblastí - území jednotlivých ORP	Předpokládané umístění překládací stanice
I	Příbram, Sedlčany, Dobříš, Hořovice 70%, Beroun 20%, Černošice 70%	Mníšek pod Brdy Příbram
II	Votice, Benešov, Vlním, Říčany, Kutná Hora 35%	Trhový Štěpánov
III	Český Brod, Kolín, Kutná Hora 65%, Čáslav, Poděbrady, Nymburk, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav 15%	Radim
IV	Beroun 80%, Hořovice 30%, Černošice 20%, Rakovník, Kladno 95%, Louny 95%, Slaný 20%	Lány
V	Mnichovo Hradiště, Mladá Boleslav 90%, Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav 40%	Mladá Boleslav
VI	Louny 5%, Lovosice, Litoměřice, Česká Lípa 25%, Roudnice nad Labem, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Mělník, Slaný 80%, Kladno 5%, Černošice 10%, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav 45%, Mladá Boleslav 10%	přímý svaz do 30 km

Proč jsou některá města uváděna současně v různých oblastech?

Např. Louny vzdálené od EMĚ 52 km, jsou uvedeny v oblasti VI přímého svozu do 30 km a současně v oblasti IV pod překládací stanicí Lány. Podobně je tomu u Slaného vzdáleného 38,1 km, a Brandýsem nad Labem vzdáleným 37 km, ten je dokonce současně ve třech oblastech. A kam se podělo 75% České Lipy vzdálené 46,1 km?

9. **Zásadní námitka.** Pro alternativy provozu se v příloze č.10 Dokumentace předpokládá, že automobilová doprava se bude uskutečňovat pouze ve všední dny v době od 6:00 do 22:00, což je 16 hodin. V Rozptylové studii je uvedeno 6:00 - 18:00 hod, tedy 12 hodin, což je podstatný rozdíl i s přihlédnutím ke zvýšenému hluku. Do počtu aut jsou zahrnuty auta dovážející odpad, auta dovážející ostatní suroviny a pomocné látky i auta odvázející toxickou škváru a autocisterny na odvoz toxického popílku.

Při hodnocení vlivu emisí z dopravy SKO se navrhnou tři řešení (V příloze č. 10 Dokumentace se „zapomnělo“ na to, že počet potřebných aut se musí násobit dvěma, auta musí jet i zpátky). V našem propočtu je to bráno v úvahu:

Alternativa 1 – doprava jen auty. Frekvence aut je  $2 \times 238 = 476$  jízd za den, tzn. minimálně  $476 : 16 = 30$  jízd za hodinu (průměrně každé 2 minuty jedno).

Alternativa 2 – doprava auty až na odvoz škváry vlakem. Frekvence aut je  $2 \times 196 = 392$  jízd za den, tzn. minimálně  $392 : 16 = 24,5$  jízd za hodinu (průměrně každých 2,45 minut jedno).

Alternativa 3 (nereálně optimistická) – doprava auty, odvoz škváry vlakem, dovoz odpadu při vzdálenosti nad 30 km vlakem. Frekvence aut je  $2 \times 90 = 180$  jízd za den, tzn. minimálně  $180 : 16 = 11,25$  jízd za hodinu (průměrně každých 5,33 minut jedno).

Pokud bychom počítali s tím, že auta budou jezdit v intervalu 6:00 do 18:00, pak se průměrné intervaly mezi jednotlivými auty zkrátí na hodnoty 12 /16 původních, tedy auta budou přijíždět každých 1,51 minut (alternativa 1), každých 1,84 minut (alternativa 2) nebo každé 4 minuty (při nemístně optimistické 3. variantě).

Tak jak bude fungovat doprava: Od 6:00 do 22:22 nebo od 6:00 do 18:00?

10. V kapitole „C.III. Celkové zhodnocení stavu životního prostředí v dotčeném území...“ se píše:  
„Realizací záměru v rámci koncepce programu (útlumu výroby) v EMĚ dojde k snížení zatížení složek životního prostředí z EMĚ (zejména ovzduší a vody) a tedy k obecnému zlepšení stavu životního prostředí.“

Tvrzení je nepravdivé. Pokud spalovna nebude,lepší se životní prostředí mnohem víc. Konečně po téměř šedesáti letech života v nadprůměrných emisích.

Při hodnocení spalovny ZEVO Mělník nelze počítat pozitivní vliv útlumu výroby EMĚ s nesporně negativním vlivem spalovny (uváděným i v Dokumentaci včetně přílohy č. 3, rozptylové studie) a prezentovat to jako pozitivní přínos spalovny.

11. **Zásadní námitka.** V bodě „D.I.9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví...“ stojí:

„Realizací záměru bude ovlivněn pouze majetek oznamovatele.“

Tato jediná věta v tomto bodu je silně zavádějící.

Občanům Křivenic i Horních Počapel se kvůli spalovně budou v důsledku imisí nadále znehodnocovat pozemky, ale především prudce klesne hodnota nemovitostí. Kdopak si asi koupí nemovitost na dohled od spalovny komunálního a výrobního odpadu včetně toxických emisí?

12. V kapitole „D.II. Charakteristika rizik pro veřejné zdraví, kulturní dědictví a životní prostředí při možných nehodách, katastrofách a nestandardních stavech...“

se mimo jiné píše:

„Dopady na okolí

Případné havárie v zařízení ZEVO Mělník jsou lokálního rázu. V případě nouzového odstavení technologického zařízení v režimu dojetí je třeba uvažovat emise nevyčištěných nebo jen částečně vyčištěných kouřových plynů do atmosféry po nezbytnou dobu k odstávce zařízení (max. 2 hodiny).“

To nás tedy rozhodně neuklidňuje! Lokální ráz znamená území Křivenic, Horních Počapel, Liběchova, Podvčívčí, Dolních Beřkovic, Hněvíc a Bechlína. To není málo!

A maximálně dvě hodiny? Vzhledem k neznalosti uvažované technologie nelze s absolutní jistotou stanovit dobu nezbytnou k odstávce zařízení.

13. **Zásadní námitka.** V bodu „D.IV.1. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných nepříznivých vlivů na životní prostředí a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné“ se píše:

„IV. Opatření pro fázi provozu záměru:“

„Popis kompenzací

Kompenzační opatření v souvislosti s posuzovaným záměrem se nenavrhují. Realizací záměru dochází k snížení vlivu na jednotlivé složky životního prostředí. Kompenzační opatření proto nejsou zapotřebí.“

Tady je reakce shodná jako u 10. námitky:

Tvrzení je nepravdivé. Pokud spalovna nebude,lepší se životní prostředí mnohem víc. Konečně po téměř šedesáti letech života v nadprůměrných emisích.

Při hodnocení spalovny ZEVO Mělník nelze sčítat pozitivní vliv útlumu výroby EMĚ s nesporně negativním vlivem spalovny (uváděným i v Dokumentaci včetně přílohy č. 3, rozptylové studie) a prezentovat to jako pozitivní přínos spalovny.

A co Dukovany nebo Temelín? Také se u nich kompenzační opatření neprovádějí?

14. **Zásadní námitka.** Po spálení odpadu zbude z jeho původního množství 30% toxické škváry a 5% zachyceného a odloučeného popílku. Obojí bude potřeba skladovat v areálu spalovny, dopravovat přes obec a někde ukládat – dočasně nebo trvale. Kde? Je to již smluvně zabezpečeno?
15. Na mnoha místech v dokumentaci se operuje s tím, že spalovna má mít kapacitu pro spalování (minimálně) 320 tisíc tun odpadu ročně. Ve skutečnosti se však při spálení 320 tisíc tun odpadu zlikviduje pouze 208 tisíc tun při současné tvorbě 112 tisíc tun toxického odpadu. Kde toto množství toxické strusky a toxického popílku Dokumentace neřeší, zpracovatele to prostě (jako například životní prostředí a zdraví občanů v okolí spalovny) vůbec nezajímá.

Jménem zastupitelů místní organizace Unie pro sport a zdraví, jmenovitě Pavla Dohnala, Vladimíra Moravce a Zdeňku Müllerovou námitky shrnul a stanovisko vypracoval

Ing. Vladimír Moravec